

Stigevogn i seniorstilling

Af: Jakob Kristensen

I maj 2002 donerede Hemings Kommune den udrangerede stigevogn HB1 til Brcko Brandvæsen i Bosnien-Hercegovina. Donationen kom i stand efter initiativ fra Henning Arly Jensen, der i 2000 - 2001 var regionschef for IPTF (Den internationale politistyrke) i Brcko distriktet i Bosnien-Hercegovina.

- Gennem mit arbejde i Brcko fik jeg kendskab til det lokale brandvæsen, fortæller Henning Arly Jensen.

- Brandvæsenets ca. 30 deltidsbrandmænd var organisatorisk underlagt den lokale politichef, men i praksis var det nu kun på papiret. I virkeligheden kørte de helt deres eget løb. Brcko Brandvæsen rådede over 3 køretøjer fra Ruder Konges tid og heraf var det stort set kun det ene, der virkede.

"Spøgelse" – Brckos gamle stige. Foto: Henning Arly Jensen.

Stigebilen var et gammelt spøgelse af en veteranbil. Selve stigen var meget ustabil og bilen var bundet sammen med ståltråd alle vegne. Motoren var et kapitel for sig og så gammel, at man ikke længere kunne skaffe reservedele. Brandsvenderne turde heller ikke benytte stigebilen, da man på grund af køretøjets dårlige stand ikke kunne tegne en forsikring, der dækkede evt. tilskadekomst.

Brandlukning blandt landminer

Manglen på materiel var tydelig for den internationale politistyrke i sommeren 2000. Det var en meget tør og varm sommer i Brcko, og der var faktisk brande hver eneste dag.

Brcko District

Den selvstændige administrative enhed Brcko District er beliggende i det nordøstlige Bosnien-Hercegovina. Før krigen var byen overvejende muslimsk, men under krigen blev muslimerne fordrevet af serberne, fordi byen havde en beliggenhed, der gjorde den strategisk vigtig for Republika Srpska.

I forbindelse med Dayton Aftalen i 1995 kunne man ikke blive enige om at dele området – det kunne således hverken blive en del af Republika Srpska eller Føderationen mellem kroater og muslimer, og derfor blev området sat under international beskyttelse, og ved en voldgift i 97/98 blev Brcko District oprettet som en selvstændig enhed direkte underlagt Bosnien-Hercegovinas præsidentråd.

Især brande i krat og græs, og brandene bredte sig naturligvis også somme tider til landsbyer og beboelse. En dag var der ikke mindre end 6 brande på samme tid. Der var tale om naturbrande, og da alt materiel og mandskab var ude til de 3 første brande, måtte man melde pas til de sidste 3.

Derfor måtte politiet ud og evakuere en mindre landsby og et par andre huse, der blev flammernes bytte.

I det hele taget var brandbekæmpelse en risikabel affære i Brcko regionen, da det er et af de steder i Bosnien, hvor der var flest landminer. Så en naturbrand blev ofte akkompagneret af høje drøn fra den "naturlige" form for minerydning. Desværre virkede metoden ikke på alle typer miner, så det var ikke ufarligt at gå uden for vejene.

Brandvæsenet i Brcko manglede ikke kun brandmateriel, de manglede også vand. De skulle nemlig betale fuld pris for det slukningsvand de brugte. Det var ejendommeligt, at de ikke bare kunne hente vandet i den mægtige Sava flod, der udgør grænsen mellem Kroatien og Bosnien. Men det måtte man ikke. Brandvæsenet rådede nu heller ikke over udstyr til at suge an fra åbent vand, så selv om de måtte, kunne det ikke lade sig gøre.

Den danske HB1 delegation. Foto: Henning Arly Jensen.

De lokale brandfolk instrueres. Foto: Henning Arly Jensen.

Brcko Brandvæsens materielle standard blev dog hævet en del, da den franske gendarm Eric Troiloud, der var udstationeret i Brcko via en kontakt i sin hjemby og en del benarbejde fik held til atskaffe byen en god, brugt brandbil.

Den donation havde Henning Arly Jensen i frisk erindring, da han vendte hjem til Herning, og det kom ham for øre, at Herning Brandvæsen havde skiftet sin gamle stigevoan ud med en ny model. - Jeg spurgte ikke nogen i Brcko, om de kunne tænke sig at overtage Hernings gamle stigevoan, for jeg vidste, hvor hårdt de manglede sådan en, og jeg vidste også, at de ville blive skuffede hvis jeg stillede dem en stigevoan i udsigt og så ikke kunne indfri deres forventninger, men jeg søgte prompte om, at få den gamle stige til overdragelse til Brcko Brandvæsen.

Donationen godkendt

Herning Kommune så positivt på Henning Arly Jensens forslag og på et møde den 8. januar 2002 godkendte Beredskabskommissionen, at beredskabets gamle stigevoan kunne overdrages til Brcko Brandvæsen.

Søndag den 26. maj 2002 kørte HB1 med et følgekøretøj mod Brcko med en delegation bestående af

Hernings beredskabschef Ib Johannesen, brandinspektør Frey Pedersen, brandmand Peter Kristensen, Kriminalassistent Merete Norring og Henning Arly Jensen.

Delegationen nåede den slovenske grænse midt på eftermiddagen mandag den 27. Her blev delegationen udsat for godt gammeldags bureaukrati.

HB1 foran brandstationen. I baggrunden den "nye" tankvoan. Foto: Henning Arly Jensen.

Brandbilen holdt i banen for busser og blev beordrede til at vende om og køre hen, hvor man toldbehandlede lastbiler. Grænsevagterne kunne ikke overbevises om, at brandbilen ikke var lastet med noget, der skulle deklareres eller fortoldes, så HB1 måtte vendes og køre ca. 7 km tilbage ad motorvejen, før den kunne komme den rigtige vej tilbage.

Delegationen fortsatte gennem Slovenien via Maribor, landets næststørste by, mod den kroatiske grænse.

- Der var der igen problemer, fortæller Henning Arly Jensen. - Ved grænsen blev vi meget bestemt vist hen på parkeringsarealet af en meget arrig tolder, der henviste os til at få lavet nogle deklarationspapirer i en nærliggende bygning, der rummede kontorer for forskellige speditorsfirmaer. Efter ca. 1/2 times parlamentaren med 3 af firmaerne, var der endelig en ung mand fra et 4. firma, der forbarmede sig over os og lavede et sæt transitdokumenter. Med en tyk stak papirer i hånden vinkede jeg stigevoanen frem, inden jeg gav papirerne til en anden tolder.

Han nærmest spruttede af raseri og jog os tilbage igen. For papirerne skulle først kontrolleres og stemples på toldkontoret i en anden bygning!

Fremme i Brcko

HB1 med følge kørte over broen over Sava floden til Brcko kl. 13 tirsdag den 28. maj efter at have tilbagelagt ca. 2.000 km. Stigevognen blev parkeret på toldområdet, inden der blev vist rundt på brandstationen.

Den danske delegation så også på køretøjerne: Den franske sprøjte og en tankvogn, der kort forinden også var tilgået som donation - og selvfølgelig den gamle stigevogn, der viste sig kun at være 18 år gammel og ikke som først antaget mere end 40 år.

- Så det snyder altså en del, når den er bygget op over et gammelt jugoslavisk FAP chassis og stigen er en mere eller mindre håndbygget konstruktion af formentlig sovjetisk oprindelse, forklarer Henning Arly Jensen.

Fakta om stigevognen ex HB1:

Fabrikat:	Mercedes Benz 1113
Stelnummer:	680638
Argang:	1970
Første reg. dato:	30.11.70
Kilometerstand:	31.000 km (2002)
Motor:	Diesel, 130 hk
Egenvægt:	10.350 kg
Totalvægt:	12.000 kg
Største akseltryk:	7.900 kg
Opbygning:	Magirus 2203 DL 30
Stigenr:	9661430134/6

Den officielle overdragelsesceremoni var fastsat til den 29. maj, kl. 14:30 foran brandstationen. Borgmesteren dukkede dog først op lidt efter kl. 15. Henning Arly Jensen holdt en lille tale foran stigevognen, hvorefter borgmesteren fik overrakt gavedokumentet og nøglerne til HB1.

Efter nogle dage med undervisning i brug af stigen kunne den danske delegation vende hjem til Danmark. Forbindelserne til Brcko holdes vedlige. HB1 kører i Brcko endnu i 2010. Den har haft lidt vrøvl med motoren, men det er ordnet. Om det er med ståltråd melder historien ikke noget om.

Husk at holde dig orienteret om foreningens arrangementer, ture, møder, særarrangementer samt nye tiltag.

Du finder nyheder og oplysninger om arrangementer mv. på www.brandkoretojer.dk/forum

Skulle du have problemer med at logge på forummet eller oplever du andre former for tekniske problemer med hjemmeside eller forum, kan du få hjælp ved at kontakte webmaster på email:

kontakt@brandkoretojer.dk

